

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

Připomínky AMSP ČR ke Zprávě o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře v roce 2013

OBECNĚ

Zpráva za rok 2013 nese opět všechny znaky takovýchto zpráv z minulých let s minimální akceptací připomínek AMSP ČR, které se každoročně opakují:

- dobře zpracovanou statistickou část
- nedostatečnou analýzu skutečného vývoje MSP
- nedostatečnou analýzu podpory MSP, hlavně dopady a přínosy různých forem podpory na rozvoj MSP a analýzu jejich podílu na tvorbě HDP, hlavně trendu vývoje MSP
- základním mottem prováděných analýz by mělo být stanovení kritérií hodnocení, a to se specifikací na podniky drobné, malé a střední.
- problémy, vývoj, bariéry podnikání jsou pro tyto kategorie různé
- chybí analýza tolik proklamované konkurenceschopnosti ve vazbě na trend trvalého poklesu konkurenceschopnosti ČR jako celku
- chybí analýza efektivity všech druhů podpor ve vazbě na hospodářské výsledky firem a zároveň na trvalý trend úbytku pracovních míst
- MSP by měly trvale kompenzovat úbytek pracovních míst ve velkých podnicích
- evergreenem zůstává problematika snižování administrativní náročnosti, kdy každá snaha o zjednodušení přináší vždy další složitosti a nárůst administrativy. Typickým příkladem je poslední novelizace zákona o veřejných zakázkách, o které se rozhodně nedá tvrdit, že jakýmkoliv způsobem podpořila podnikání a přinesla nějaké zjednodušení

2.9 Patentová statistika

Tato část obsahuje relativně podrobnou statistiku aktivit ochrany DV na území ČR i u EPO. I když pasáž neobsahuje explicitní hodnocení, uvedené údaje zcela jasně ilustrují velmi bídou situaci v ČR v této oblasti. Doporučujeme dopracovat shrnutí, takto může tato pasáž sloužit pouze jako přehledná statistika (kterou lze ale snadno nalézt i jinde.)

3. PODMÍNKY PRO PODNIKÁNÍ

3.1 Snižování administrativní zátěže (str. 17 a dále)

- Kapitola je zpracována značně neuspokojivě
- Velmi nekonzistentní metrika (roky 2010-12 v % zatížení i snížení, avšak nepřesná báze / rok 2013 měřen v počtu informačních povinností)
- Počet těchto **informačních povinností** podnikatelů však není ve Zprávě uveden
- Zmíněn je též průzkum **časové náročnosti** vedoucí ke splnění administrativních činností (nikoli „informačních povinností“), avšak ani zde výsledek není uveden
- **Stanovený cíl „odstranění 60 opatření“** (z kolika?) do roku 2015, přičemž další „přeměření“ (neznámo jakou metrikou) bude opět až v roce **2016 je nesmírně vážný a evokuje domněnku prakticky nulového zájmu o reálné řešení administrativní zátěže podnikatelského prostředí**
- I kdyby bylo možno cíl považovat za seriózní, pak postrádá elementární logiku započítání rostoucího počtu nových povinností a činností, **v realitě tak může do roku 2016 snadno dojít k razantnímu nárůstu administrativní zátěže** i přes případné odstranění oněch 60 opatření.

3.5 Podnikatelská rada

- Nástroj s větší deklarovanou ambicí než je realita
- Ve Zprávě není uvedeno žádné nápravné opatření ani další perspektivy

4. PROGRAMY NA PODPORU MSP

4.1 Programy podpor Ministerstva průmyslu a obchodu

Problematika operačních programů

AMSP ČR nadále uplatňuje požadavek vydání zákona o fonděch EU pro období 2014 – 2020, který by měl řešit:

- Definice subjektů kompetence
- Sjednocení metodiky, principů, pojmů a postupů
- Rozsah a nepřekročitelnost administrativních požadavků a lhůt
- Specifikace možných odchylek a výjimek
- Jednotný i následný výklad jednotlivých ustanovení

V situaci, kdy absolutně není akceptováno složení cílové skupiny (MSP = 95% **podniky 1 – 9 zaměstnanců**, 3,7% podniky 10 – 50 zaměstnanců, 0,8% 50 – 250 zaměstnanců), to znamená, že hlavní skupina potencialních příjemců není schopna, ať už z důvodů kapacitních, tak i finančních, usilovat o eventuální podporu. **Pro tuto skupinu je zapotřebí podstatné zjednodušení celého procesu a zabezpečení financování** i přípravné

dokumentace a hlavně průběžné financování (v systému obdobném jako u národních programů)

Program podpor MPO

- Schází analýza skutečného plnění hlavního cíle OPPI podpora a zvyšování konkurenceschopnosti, když konkurenceschopnost ČR má dlouhodobě zhoršující se tendenci
- Podpora vzniku nových malých podniků nemá reálné výstupy (absence nabídky rizikového kapitálu, neochota bankovních subjektů poskytovat úvěry).
- Podpora by měla být analyzována dle složení cílové skupiny příjemců (mikrofirmy, malé firmy, střední firmy).

Program podpor Ministerstva pro místní rozvoj

Integrovaný operační program (IOP)

- Podpora MSP byla pouze okrajová s alokací zcela nedostatečnou (nedostačující podpora v sektoru lázeňství a turistického průmyslu)
- Zbytečně vysoká alokace byla na tzv. měkké projekty

4.3 Programy podpory MZV

4.3.1 Projekty ekonomické diplomacie

- Podpora “projekty na podporu ekonomické diplomacie”, konkrétně jich bylo 50 – není konkretizováno, o co se reálně jednalo – doporučujeme KONKRETIZOVAT
- Cíle těchto projektů jsou jasné, avšak není jasné, zda jich bylo dosaženo, popř. s jakým výsledkem
- Podporu typu podnikatelských misí za současného stavu nelze považovat za podporu pro MSP. **Podnikatelské mise mají konkrétně pro segment MSP téměř nulový praktický a ekonomický význam.**
- Byla-li součástí „projektů“ podpora firem v účasti na VELETRZÍCH a výstavách, pak jej považujeme za pozitivní. **Podíl financování státu (jen 15%) však vzhledem k účinnosti konkrétně tohoto nástroje je možno považovat spíše za symbolický.** Vítáno by bylo jeho zvýšení, a to na úkor nástrojů neúčinných (např. podnikatelské mise, televizní kampaně pro rozvoj technických směrů apod.)

4.3.2 Projekty zahraniční rozvojové spolupráce

- Lidsky je sice možné tyto projekty hodnotit pozitivně, avšak prosíme o **uvedení vazby na české MSP – z uvedené zprávy se jeví jako nulová**

4.3.3 Program OECD „Eurasia“

- AMSP ČR má svého zástupce jako člena hodnotící komise, zatím je ale projekt v počátku, tedy nelze příliš hodnotit konkrétní výstupy. AMSP ČR mu bude věnovat pozornost i nadále.

4.4 Programy podpor Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

---

Navrhujeme tuto kapitolu rozšířit o informace týkající se operačního programu OPVK: prioritní osa 3 – Další vzdělávání. V prioritní ose 3 jsou formulovány dvě oblasti podpory, které jsou zaměřeny právě i na podporu MSP v oblasti vzdělávání. Jedná se oblast podpory 3.1 Individuální další vzdělávání a oblast podpory 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání.

Dále uvádíme naši připomínku k novému OPVVV, kde chybí oblast dalšího vzdělávání:

Oblast dalšího profesního vzdělávání v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání

V nově připravovaném Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání je zcela opomenuta oblast dalšího profesního vzdělávání, která byla součástí předchozího Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. V tomto programu byla oblast podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání, která přispívala k rozvoji dalšího profesního vzdělávání v ČR a napomáhala ke zvyšování konkurenceschopnosti účastníků dalšího vzdělávání na trhu práce. Podpora byla ke koncovým příjemcům rozdělována prostřednictvím jednotlivých krajů adresně podle priorit nastavených v krajských strategických dokumentech. Cílem této oblasti podpory bylo zkvalitnění procesu dalšího vzdělávání. Kvalita dalšího vzdělávání závisí na třech spolu vzájemně provázaných a souvisejících faktorech: na všeobecných schopnostech vzdělávacích institucí plnit požadavky zákazníků, na kvalitě lektorů a na kvalitě a šíři poskytovaných vzdělávacích programů. Důraz byl zde kladen především na propojení dalšího a počátečního vzdělávání, zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti dalšího vzdělávání, rozvoj partnerství působících v oblasti dalšího vzdělávání a poradenství a vzdělávání pedagogů a lektorů působících v oblasti specializačního vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Podporované aktivity:

- Podpora provázanosti dalšího vzdělávání s počátečním vzděláváním vytvářením vzdělávacích modulů
- Podpora vzdělávací nabídky v oblasti dalšího vzdělávání – rozvoj vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých ve školách a dalších vzdělávacích institucích
- Vzdělávání pedagogů, lektorů, řídicích a organizačních pracovníků škol a dalších vzdělávacích a poradenských středisek působících v oblasti specializačního vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj
- Rozvoj sítí a partnerství subjektů působících v oblasti dalšího vzdělávání a poradenství
- Poradenství a metodická pomoc při zavádění moderních a inovativních vzdělávacích technologií a metod (pro organizace působící v oblasti specializačního a dalšího vzdělávání a vzdělávání pro udržitelný rozvoj)

Cílové skupiny

- lektori
- pracovníci vzdělávacích institucí
- účastníci dalšího vzdělávání (definováni s ohledem na uplatnitelnost na trhu práce, věková hranice od 16 do 64 let, s trvalým pobytem na území České republiky)

Předkladatelé žádostí o finanční podporu

- vzdělávací instituce (tj. právnické osoby s předmětem činnosti v oblasti vzdělávání), včetně právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení zapsaných ve školském rejstříku;
- vysoké školy
- nestátní neziskové organizace
- hospodářská komora
- města, obce a svazky obcí

Oblast dalšího profesního vzdělávání je částečně obsažena v Operačním programu Zaměstnanost v gesci MPSV. Není zde však řešena kvalita dalšího vzdělávání a podpora tvorby vzdělávacích programů podle Národní soustavy kvalifikací, což jsou segmenty, které spadají pod gesci MŠMT a v předcházejícím období byly podporovány z OPVK. Vzhledem ke zkušenostem z minulého programovacího období a po prostudování návrhů operačních programů by bylo žádoucí prověřit nastavení spolupráce MŠMT a MPSV v oblasti dalšího vzdělávání a zvážit navržené začlenění této oblasti pouze do OP Zaměstnanost.

Citace OP Zaměstnanost:

„V oblasti dalšího vzdělávání byly vymezeny kompetence, respektive možnosti efektivní spolupráce MPSV a MŠMT, zejména v oblastech strategické podpory dalšího vzdělávání, regionální dimenze, identifikace potřeb trhu práce, poradenství, kvality dalšího vzdělávání a podpory nabídky i poptávky dalšího vzdělávání. Podpora dalšího vzdělávání s přímou vazbou na trh práce bude předmětem intervencí realizovaných v rámci jednoho operačního programu – OP Zaměstnanost, aby bylo dosaženo co největšího synergického efektu.

Koordinační mechanismus, který zabezpečí dostatečnou funkčnost a maximální efektivnost jednotlivých intervencí spočívá v jasném definování rolí obou gestorů v procesu implementace. Poskytovatelem pomoci bude MPSV (řídící orgán OPZ) s tím, že za oblasti dalšího vzdělávání, které spadají do kompetence MŠMT, bude věcným garantem MŠMT a zároveň bude zřízena společná pracovní skupina mající gesci za celou oblast dalšího vzdělávání, která se bude podílet zejména na přípravě výzev. Potřebné synergie budou dále zajištěny prostřednictvím ostatních níže popsanych koordinačních mechanismů.“

4.7 Programy podpory TAČR

- Vzhledem k tomu, že jde o Zprávu o MSP, prosíme o jasné rozklíčování, **jaká část deklarované rozdělené podpory byla alokována do segmentu MSP a v jaké podobě**
- Tato pasáž obsahuje stručnou charakteristiku programů TA ČR Alfa, Beta, Centra kompetence a Omega, včetně drobné statistiky relevantní pro MSP. Rezignuje na jakékoliv hodnocení cílů programu, jejich naplnění apod. Jako informace je pro nás prakticky bezcenná.

5. PROEXPORTNÍ POLITIKA

5.2 Proexportní podpora malých a středních podniků

- Opět jsou zde zmiňovány PODNIKATELSKÉ MISE - podporu typu podnikatelských misí za současného stavu nelze považovat za podporu pro MSP. **Podnikatelské mise mají konkrétně pro segment MSP téměř nulový praktický a ekonomický význam.**
- Je zavádějící uvádět počty misí, když není uvedeno, kolika z nich se zúčastnily firmy ze segmentu MSP a s jakým výsledkem.
- Nástroj proexportní politiky je uveden například též: „účast MPO na 55. mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně“ – **přínos tohoto “nástroje” pro segment MSP není zřejmý**, prosíme konkretizovat
- Pro segment MSP je v této fázi značně přeceněn význam “zahájení jednání o Dohodě o volném obchodu s USA (tzv. TTIP)”

5.4 Veletrhy a výstavy

- V této sekci jsou opět zmíněny tytéž INCOMINGOVÉ MISE jako je tomu v kapitole 5.2 – nepovažujeme za účelné činit dokument (Zprávu o MSP) objemnější, ale obsažnější a věcnější (zcela zbytečně jsou ve všech kapitolách uváděny záležitosti souhrnného charakteru, které na MSP nemají vliv)

6. MSP a EU

6.1 Implementace SBA

- Dosud byly provedeny dílčí úkony, avšak tempo zavádění opatření SBA je spíše vážnoucí
- AMSP ČR představila od roku 2014 (informace pro další období) klíčovým materiál vycházející právě z SBA - tzv. Jízdní řád podpory malých a středních podniků vč. DESATERA NA PODPORU MSP, který diskutovala se všemi dotčenými resorty

7.1.3 Problémy v podnikání

V bode 7.1.3 “Problémy v podnikání” nám chybí tolik opakovaná vymahatelnost (a zneužívání) práva. Ačkoli máme na stole dávno nový insolvenční zákon, je stále využíván jako prostředek konkurenčního boje. Domoci se úhrady pohledávky u soudu je pro řadu firem tak komplikované, že takový pokus raději vzdávají a své pohledávky odepisují.

Pozitivně je vnímána skutečnost, že stát začal vážněji a důrazněji vymáhat placení daní, a to i v případě rozsáhlejších daňových podvodů. Tím dochází i k nápravám distorze trhu v zasažených oborech. Značně problematické se však - po dlouhých letech nečinnosti nebo přijímání jen formálních právních úprav - jeví některé novelizace zákonů, které směřují k výraznému růstu administrativní zátěže nebo dokonce zcela vytlačují z trhu ekonomicky nedostatečně silné podniky (například zavádění kaucí v oboru výroby a distribuce lihu nebo distribuce pohonných hmot).

9.1 Příprava nového operačního programu zaměřeného převážně na malé a střední podnikatele pro období 2014 – 2020

Příprava OPPIK

- Zatím se nepodařilo prosadit tzv. integrované projekty pro realizaci rozšířené výroby spojující několik jednotlivých programů s cílem zjednodušení a urychlení realizace.
- Stále je opomíjena definice a složení cílové skupiny příjemců MSP
  - mikrofirmy do 10 zaměstnanců – 95,5 %
  - malé firmy do 50 zaměstnanců – 3,7 %
  - střední firmy do 250 zaměstnanců – 0,8 %pro mikrofirmy by měly být připraveny zejména administrativně jednodušší programy podpory a podpora financování přípravné fáze projektu (žádosti o podporu, podnikatelské záměry, studie proveditelnosti)
- Není dořešeno kofinancování, tj. 15ti % krytí dotace ze státního rozpočtu, což by mělo za následek snížení alokace o 75 miliard Kč.

AMSP ČR, 20.6.2014